

ПРАВИЛА ЗА КАТЕГОРИЗАЦИЯ НА КЛИЕНТИТЕ НА БЕНЧМАРК ФИНАНС

1. Настоящият документ определя правилата, критериите и процедурата на БенчМарк Финанс, въз основа на които инвестиционният посредник категоризира своите клиенти като непрофесионални, професионални или приемлива насрещна страна в съответствие с изискванията на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (MIFID II), Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (Делегиран регламент 2017/565) и Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ).

2. БенчМарк Финанс уведомява всички свои клиенти за условията и критериите, по които ги определя като професионални или непрофесионални, както и за обстоятелствата, при които могат да бъдат определени за приемлива насрещна страна, като публикува настоящите Правила за категоризация на интернет страницата си и ги разпространява по други подходящи способи в съответствие с Общите условия и приложимото законодателство.

3. Преди сключването на договор с нов клиент БенчМарк Финанс задължително го категоризира като прилага критериите заложи в ЗПФИ, изискванията на Делегиран регламент 2017/565 и настоящите Правила.

4. Категоризацията на клиентите се извършва служебно въз основа на събраната информация при подаване на заявката за откриване на сметка за търговия. Категоризацията се извършва по време на обработването на заявката за откриване на сметка и преди сключването на договора. Клиентите се категоризират в следните категории: непрофесионален клиент, професионален клиент и приемлива насрещна страна.

5. Клиентът се уведомява на траен носител за категоризацията, а също така и за правото му да поиска промяна на категоризацията. Клиентът има право, след като се запознае с първоначалната си служебна категоризация, при подаване на заявката, преди сключването на договора за търговия с финансови инструменти, да поиска смяна на категорията си, съобразно и при спазване на предвидените в настоящите Правила критерии и изисквания.

I. Професионален клиент

6. Професионален клиент е клиент, който притежава опит, знания и умения, за да взема самостоятелно инвестиционни решения и правилно да оценява рисковете, свързани с инвестирането, и който отговаря на критериите, съгласно Приложението към ЗПФИ.

7. БенчМарк Финанс по собствена инициатива ще категоризира като професионални следните категории клиенти по отношение на всички инвестиционни услуги и дейности и финансови инструменти винаги, когато не е изрично поискано друго:

7.1. Лица, за които се изисква издаването на лиценз за извършването на дейност на финансовите пазари или чиято дейност на тези пазари е регулирана по друг начин от националното законодателство на държава членка, независимо от това дали е съобразено с директива на Съюза, както и лица, получили разрешение за извършване на тези дейности или по друг начин регулирани от законодателството на трета държава, както следва:

- кредитни институции;
- инвестиционни посредници;
- други финансови институции, които подлежат на лицензиране или се регулират по друг начин;
- застрахователни дружества;
- предприятия за колективно инвестиране и техните управляващи дружества;
- пенсионни фондове и пенсионноосигурителните дружества;
- лица, които търгуват по занятие за собствена сметка със стоки или стокови деривати;
- местни дружества;
- други институционални инвеститори.

7.2. Големи предприятия, които отговарят поне на две от следните условия:

- балансово число - най-малко левовата равностойност на 20 000 000 евро;
- чист оборот - най-малко левовата равностойност на 40 000 000 евро;
- собствени средства - най-малко левовата равностойност на 2 000 000 евро.

7.3. Национални и регионални органи на държавната власт, държавни органи, които участват в управлението на държавния дълг, централни банки, международни и наднационални институции като Световната банка, Международният валутен фонд, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка, и други подобни международни организации.

7.4. Други институционални инвеститори, чиято основна дейност е инвестиране във финансови инструменти, включително лица, които извършват секюритизация на активи или други финансови трансакции.

7.5. За категоризиране на клиентите по т.т. 7.1. – 7.4 като професионални, БенчМарк Финанс се базира на публично достъпната информация (вкл. и в интернет), публични регистри, официални документи, лицензи, разрешения и т.н., а за клиентите по т. 7.2 по - горе, и на достъпните финансови отчети. Когато публично достъпната информация е недостатъчна, по преценка на ръководителя на отдел Нормативно съответствие, БенчМарк Финанс може да поиска допълнителна информация от клиента. До получаването на съответната информация такъв клиент ще се третира като непрофесионален.

8. БенчМарк Финанс може да категоризира като професионален клиент за всички инвестиционни услуги и дейности и финансови инструменти, или за определени такива, и всяко друго лице, което притежава опит, знания и умения, за да взема самостоятелно инвестиционни решения и правилно да оценява рисковете, свързани с инвестирането и което поиска да бъде категоризирано като професионален клиент, и отговаря поне на два от следните критерии:

- през предходните 4 тримесечия лицето е сключвало средно за тримесечие по 10 сделки със значителен обем на съответен пазар. БенчМарк Финанс приема, че сделката е със значителен обем, когато стойността ѝ надвишава 10 000 евро.

- стойността на инвестиционния портфейл на лицето, който включва финансови инструменти и парични средства, е повече от левовата равностойност на 500 000 евро;
- лицето работи или е работило във финансовия сектор не по-малко от една година на длъжност, която изисква познания относно съответните сделки или услуги.

9. В случай, че клиент по т. 8 желае да бъде категоризиран като професионален, БенчМарк Финанс прилага следната процедура:

- Клиентът трябва да поиска писмено пред БенчМарк Финанс да бъде третиран като професионален общо или във връзка с определени инвестиционни услуги или сделки, или с определен вид сделки или инвестиционен продукт, като следва да удостовери пред БенчМарк Финанс чрез представяне на документи и/или декларации или др., че отговаря на поне два от критериите по т. 8;
- БенчМарк Финанс извършва оценка на знанията и опита на клиента от гледна точка на това дали клиентът може да взема инвестиционни решения и да поема рисковете, свързани с конкретните сделки и услуги. Оценката се извършва по отношение на лицата, които управляват и представляват клиента, или които имат право да извършват съответните сделки от негово име и за негова сметка;
- БенчМарк Финанс предупреждава в писмен вид клиента, че той няма да се ползва от съответната защита при предоставянето на услуги и извършването на дейности от инвестиционния посредник, както и от правото да бъде компенсирани от Фонда за компенсиране на инвеститорите във финансови инструменти, в случай че бъде определен като професионален общо или във връзка с определени инвестиционни услуги или сделки, или с определен вид сделки или инвестиционен продукт;
- Клиентът декларира в отделен от договора документ, че е уведомен за последиците по предходната точка.
- Преди да вземе решение клиентът да бъде третиран като професионален клиент, БенчМарк Финанс предприема необходимите действия, за да е сигурен, че клиентът отговаря на изискванията по т. 8;
- БенчМарк Финанс взема решение за класификацията на клиента като професионален;
- БенчМарк Финанс може да откаже да категоризира като професионален клиент, който формално отговаря на критериите по т. 8, но след извършване на оценката, ръководителят на отдел Нормативно съответствие прецени, че клиентът няма достатъчно опит, знания и умения, за да взема самостоятелно инвестиционни решения и правилно да оценява рисковете, свързани с инвестирането.

10. Всеки професионален клиент има право да поиска да бъде категоризиран като непрофесионален клиент с цел осигуряване на по-висока степен на защита, когато клиентът прецени, че не притежава опит, знания и умения, за да взема самостоятелно инвестиционни решения и правилно да управлява и оценява рисковете, свързани с инвестирането във финансови инструменти. По-високата степен на защита се предоставя въз основа на писмено искане от клиента и подписано споразумение между инвестиционния посредник и клиента или страните документират съгласието си за променената категоризация с по-висока защита на клиента по друг подходящ начин, като

изрично се посочва дали новата категоризация ще се прилага за всички инвестиционни услуги и дейности и финансови инструменти, или за определени такива, на клиента ще се осигурява по-висока степен на защита и същият ще се третира като непрофесионален.

11. Професионалните клиенти са отговорни за информирането на БенчМарк Финанс за всяка промяна, която би могла да засегне извършената им категоризация. В случай че инвестиционният посредник впоследствие установи, че даден клиент е престанал да отговаря на условията, при които е категоризиран като професионален клиент, БенчМарк Финанс предприема подходящи действия за прекатегоризирането му в непрофесионален.

II. Непрофесионален клиент

12. БенчМарк Финанс категоризира като непрофесионален всеки клиент, който не отговаря на критериите и условията по раздел I, т. 6 за категоризирането му като професионален клиент и на критериите и условията по раздел III за категоризирането му като приемлива насрещна страна.

13. С оглед защита на интересите на непрофесионалните клиенти БенчМарк Финанс няма да уважава искания на такива клиенти да бъдат категоризирани и третирани като приемлива насрещна страна.

III. Приемлива насрещна страна

14. БенчМарк Финанс ще счита и ще третира като приемлива насрещна страна всеки инвестиционен посредник, кредитна институция, застрахователно дружество, колективна инвестиционна схема, управляващо дружество, пенсионноосигурително дружество, пенсионен фонд, пенсионноосигурително дружество, други финансови институции, които имат лиценз или са регулирани от законодателството на Европейския съюз и на държавите членки, националните правителства, държавни органи, които управляват държавен дълг, централни банки и международни институции, както и такива лица от трети държави, спрямо които се прилагат изисквания, еквивалентни на изискванията на законодателството на Европейския съюз.

15. За приемливи насрещни страни могат да се считат и други лица, които отговарят на определените с чл. 71 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 изисквания, включително лица от трети държави, както следва: предприятия, попадащи в категория клиенти, които следва да бъдат разглеждани като професионални клиенти в съответствие с т. 7.1, т. 7.2 и т. 7.3 от настоящите правила.

16. Всяко лице, определено като приемлива насрещна страна по тези правила и приложимото законодателство, може изрично да поиска да не бъде третирано по този начин изцяло или за конкретна сделка.

17. Когато приемлива насрещна страна поиска третиране като клиент, чиито делови взаимоотношения с БенчМарк Финанс са предмет на членове 24, 25, 27 и 28 от Директива 2014/65/ЕС, искането се изготвя в писмена форма и указва дали третирането като непрофесионален клиент, или като професионален клиент се отнася за една или повече инвестиционни услуги или сделки, или за един или повече видове сделки или продукти.

18. Когато приемлива насрещна страна поиска третиране като клиент, чиито делови взаимоотношения с БенчМарк Финанс са предмет на членове 24, 25, 27 и 28 от Директива 2014/65/ЕС, но не поиска изрично третиране като непрофесионален клиент, БенчМарк Финанс третира тази приемлива насрещна страна като професионален клиент.

19. Когато приемлива насрещна страна изрично поиска третиране като непрофесионален клиент, БенчМарк Финанс третира приемливата насрещна страна като непрофесионален клиент, прилагайки разпоредбите по отношение на исканията за третиране като непрофесионален клиент, установени в алинеи втора, трета и четвърта в раздел I от приложение II към Директива 2014/65/ЕС.

20. В случай на нареждане на клиент, който е лице от друга юрисдикция, БенчМарк Финанс отчита дали клиентът е определен като приемлива насрещна страна съгласно законодателството на държавата, в която клиентът е установен.

21. При сключването на сделка със или за приемлива насрещна страна по т. 14 и 19 БенчМарк Финанс следва да разполага с изричното потвърждение от лицето, че е съгласно да бъде третирано като приемлива насрещна страна. Потвърждението от клиента може да бъде дадено под формата на принципно съгласие или за всяка отделна сделка.

22. В случай че професионален клиент желае да бъде категоризиран като приемлива насрещна страна, БенчМарк Финанс прилага следната процедура:

- Клиентът трябва да поиска писмено пред БенчМарк Финанс да бъде третиран като приемлива насрещна страна общо или във връзка с определени инвестиционни услуги или сделки, или с определен вид сделки или инвестиционен продукт;
- БенчМарк Финанс предупреждава в писмен вид клиента, че той няма да се ползва от съответната защита при предоставянето на услуги и извършването на дейности от инвестиционния посредник, от които би се ползвал като професионален клиент, както и че също няма да има право да бъде компенсиран от Фонда за компенсиране на инвеститорите във финансови инструменти;
- Клиентът декларира в отделен от договора документ, че е уведомен за последиците по предходната точка.
- БенчМарк Финанс взема решение за категоризация на клиента като приемлива насрещна страна. БенчМарк Финанс може да откаже да категоризира професионален клиент като приемлива насрещна страна.

23. Клиентите, категоризирани като приемлива насрещна страна, са отговорни за информирането на БенчМарк Финанс за всяка промяна, която би могла да засегне извършената им категоризация. В случай че инвестиционният посредник впоследствие установи, че даден клиент е престанал да отговаря на условията, при които е категоризиран като приемлива насрещна страна, БенчМарк Финанс предприема подходящи действия за отразяване на промяната и прекатегоризирането му съответно в професионален или непрофесионален клиент.

IV. Права и ограничение на защитата на отделните категории клиенти

24. Непрофесионалните клиенти се ползват с най-високо нормативно определено ниво на защита. По отношение на тях се прилагат всички общи разпоредби, касаещи клиентите на

посредника, както и изрично предвидени разпоредби в ЗПФИ (чл. 73, ал. 2 чл. 74, ал. 2 чл. 78, ал. 5 и ал. 7, чл. 82, ал. 3, чл. 84, ал. 2, чл. 95, ал. 1 и др.), в Делегиран регламент 2017/565 (чл. 44, пар. 4, б. „д“, чл. 48, апр. 3, чл. 54, пар. 2, чл. 57, б. „е“, чл. 62, пар. 2, чл. 65, пар. 4, чл. 66, пар. 9, чл. 67, пар. 1, б. „в“ и др.) и в други национални или европейски нормативни актове.

25. Професионалните клиенти се ползват със средно ниво на защита, като по отношение на тях важат общите разпоредби, касаещи всички клиенти, и почти няма изрични нарочни разпоредби, които да важат само за тях. По отношение на клиент, категоризиран като професионален, БенчМарк Финанс прилага следните правила:

- БенчМарк Финанс не е задължен да предоставя информацията, предназначена за непрофесионалните клиенти, относно инвестиционните услуги, финансовите инструменти и продуктите, които клиентът желае да ползва и относно неговите инвестиции;
- БенчМарк Финанс има право да приеме, че клиент категоризиран като професионален за определени услуги или сделки или продукти, притежава достатъчно опит, знания и умения, за да взема самостоятелно инвестиционни решения и за да разбира свързаните със съответната инвестиционна услуга, сделка или продукт рискове. БенчМарк Финанс има право да приема, че клиент категоризиран като професионален, има финансовата възможност да понесете всички инвестиционни рискове, свързани с инвестиционните си цели;
- При изпълнение на клиентските нареждания и предприемане на всички мерки за постигането на възможно най-добрия резултат за клиента БенчМарк Финанс не е задължен да поставя общата стойност на сделката, включваща цената на финансовия инструмент и всички разходи, пряко свързани с изпълнението (вкл. такси на мястото за изпълнение, такси за клириг и сетълмент и др. платени на трети лица, участващи в изпълнението), на първо място като най-важен фактор за постигането на „най-добро изпълнение“ съгласно Политиката за изпълнение на клиентски нареждания;
- БенчМарк Финанс не е задължен да предоставя на клиент, категоризиран като професионален, информация за възникналите съществени трудности, свързани с правилното и бързо изпълнение на неговите нареждания;
- БенчМарк Финанс има право да предоставя на клиент, категоризиран като професионален, регулярните извлечения и отчети с информация за сключени сделки с по-малка честота, отколкото на непрофесионалните клиенти;
- Клиент, категоризиран като професионален, няма право на обезщетение от Фонда за компенсиране на инвеститорите, докато клиентите категоризирани като непрофесионални имат това право съгласно чл. 77г, ал. 2 от ЗППЦК.

26. Най-ниско ниво на защита имат клиентите, категоризирани като приемлива насрещна страна. БенчМарк Финанс като посредник, който извършва инвестиционни услуги по чл. 6, ал. 2, т. 1, 2 и 3 от ЗПФИ, може да извършва или да сключва сделки с приемлива насрещна страна, без да спазва изискванията по чл. 70, чл. 71, ал. 1, чл. 72, 73, 74, 77, 78, 82, 84, 85, 86 и 87 от ЗПФИ по отношение на конкретните нареждания или съответната допълнителна услуга, пряко свързана с тези нареждания. Отделно от това, когато приемлива насрещна страна попада в обхвата на чл. 77г, ал. 2 от ЗППЦК Фондът за компенсиране на инвеститорите не ѝ изплаща компенсация.

27. Когато в дадена разпоредба на нормативен акт, общи условия, договор, приложими правила, политики или процедури не е изрично определено за коя категория клиенти се отнася, то се приема, че касае в еднаква степен всяка една от трите категории клиенти. Ако изрично е предвидено, че някой разпоредби няма да се прилагат или респективно ще бъдат прилагани за дадена категория клиенти (например непрофесионални), то тези разпоредби съответно не касаят останалите категории, за които не са изрично посочени.

V. Общи положения

28. БенчМарк Финанс уведомява новите клиенти и съществуващите клиенти, които инвестиционният посредник е категоризирал наново в съответствие с изискванията на Директива 2014/65/ЕС, за тяхната категоризация като непрофесионален клиент, професионален клиент или приемлива насрещна страна.

29. БенчМарк Финанс може по собствена инициатива служебно при първоначалната категоризация или на по-късен етап, или по искане на съответния клиент да третира клиента по следния начин:

- да счете клиент, който в противен случай би бил категоризиран като приемлива насрещна страна за една или повече инвестиционни услуги или сделки, или за един или повече видове сделки или продукти, за професионален или непрофесионален клиент;
- да счете клиент, който в противен случай би бил или вече е категоризиран като професионален клиент за една или повече инвестиционни услуги или сделки, или за един или повече видове сделки или продукти, за непрофесионален.

VI. Заключителни разпоредби

30. Настоящите Правила са приети на основание Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС, Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 и Закона за пазарите на финансови инструменти.

31. Настоящите Правила са приети от Съвета на директорите на БенчМарк Финанс на 15.05.2018 г., като влизат в сила от датата на приемането. С тях се отменят действащата до момента на приемането им Процедура и политика за категоризация на клиентите, част Приложение към Общите условия на БенчМарк Финанс.

32. Настоящите Правила се предоставят за сведение и изпълнение на служителите на БенчМарк Финанс и на другите лица, работещи по договор за него. Настоящите Правила са приложими и за обвързаните агенти, назначени от инвестиционния посредник.

33. В случай че клиенти на БенчМарк Финанс са били категоризирани като професионални по параметри и процедура, сходни с тези по настоящите Правила, то правните отношения с тези клиенти и инвестиционния посредник няма да бъдат засегнати и БенчМарк Финанс може да не извършва на тези клиенти прекатегоризация.

34. Съветът на директорите на БенчМарк Финанс най-малко веднъж годишно в срок до 31 януари преглежда и оценява съответствието на настоящите Правила с извършваните от инвестиционния посредник услуги и дейности, като при непълноти и/или необходимост от

подобряване на вътрешната организация, приема изменения и допълнения. Независимо от изискването по предходното изречение Съветът на директорите приема изменения и допълнения в настоящите Правила при констатиране на необходимост от това.